

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA
Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva 2020.

Obveze izvođača radova u gospodarenju građevnim otpadom

Vedrana Lovinčić Milovanović

dr. sc. Vedrana Lovinčić Milovanović, dipl. ing. kem. tehn., Maxicon d.o.o., Zagreb

Na području Murvice eruptiralo nekontrolirano bacanje otpada u prirodu, načelnik Lončar priznaje: "Nemoguće je to iskontrolirati, neka građani prijave!"

PIŠE MIŠEL KALAJIČIĆ

8. lipnja 2020. - 22:10

 Galerija

Divlji deponiji u Donjoj Murvici

 Citatelj

Zakonodavni okvir

1. **Zakon o gradnji**, NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19
2. **Zakon o održivom gospodarenju otpadom**, NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19
3. **Pravilnik o gospodarenju otpadom**, NN 81/20
4. **Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest**, NN 69/16
5. **(Protokol o gospodarenju građevnim otpadom i otpadom od rušenja**, 09.11.2016.; <http://ec.europa.eu/growth> - nije zakonom obvezujući)

Zakon o gradnji, NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19

Temeljni zahtjevi za građevinu

Članak 8.

Temeljni zahtjevi za građevinu su:

1. mehanička otpornost i stabilnost
2. sigurnost u slučaju požara
3. higijena, zdravlje i okoliš
4. sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe
5. zaštita od buke
6. gospodarenje energijom i očuvanje topline
7. održiva uporaba prirodnih izvora

Zakon o gradnji, NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19:

Higijena, zdravlje i okoliš

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da tijekom svog vijeka trajanja ne predstavlja prijetnju za higijenu ili zdravlje i sigurnost radnika, korisnika ili susjeda te da tijekom cijelog svog vijeka trajanja **nema iznimno velik utjecaj na kvalitetu okoliša** ili klimu, **tijekom** građenja, uporabe ili **uklanjanja**, a posebno kao rezultat bilo čega od dolje navedenog:

1. istjecanja otrovnog plina
2. emisije opasnih tvari, hlapljivih organskih spojeva (VOC), stakleničkih plinova ili opasnih čestica u zatvoreni i otvoreni prostor
3. emisije opasnog zračenja
4. ispuštanja opasnih tvari u podzemne vode, morske vode, površinske vode ili tlo
5. ispuštanja opasnih tvari u pitku vodu ili tvari koje na drugi način negativno utječu na pitku vodu
6. pogrešno ispuštanje otpadnih voda, emisije dimnih plinova ili **nepropisno odlaganje krutog ili tekućeg otpada**
7. prisutnost vlage u dijelovima građevine ili na površini unutar građevine.

Zakon o gradnji, NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19 :

Održiva uporaba prirodnih izvora

Članak 15.

Građevine moraju biti projektirane, izgrađene i **uklonjene** tako da je uporaba prirodnih izvora održiva, a posebno moraju zajamčiti sljedeće:

- 1. ponovnu uporabu** ili **mogućnost reciklaže** građevine, njezinih materijala i dijelova nakon uklanjanja
2. trajnost građevine
- 3. uporabu** okolišu prihvatljivih sirovina i **sekundarnih materijala u građevinama.**

Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19

»**otpad**« je svaka tvar ili predmet koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

(čl.4., st.1, toč.34.)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19

»proizvođač otpada« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

(čl.4., st.1, toč.34.)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19

»**građevni otpad**« je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao;

(čl.4., st.1, toč.14.)

Katalog otpada

(Pravilnik o katalogu otpada, NN 90/15)

Popis grupa i podgrupa otpada

01 OTPAD KOJI NASTAJE PRI ISTRAŽIVANJU, EKSPLOATIRANJU I FIZIKALNO-KEMIJSKOJ OBRADI MINERALNIH SIROVINA

02 OTPAD IZ POLJOPRIVREDE HORTIKULTURE, PROIZVODNJE VODENIH KULTURA, ŠUMARSTVA, LOVSTVA I RIBARSTVA, PRIPREMANJA I PRERADE HRANE

03 OTPAD OD PRERADE DRVETA I PROIZVODNJE DRVENIH PANELA I NAMJEŠTAJA, CELULOZE, PAPIRA I KARTONA

04 OTPAD IZ KOŽARSKE, KRZNARSKE I TEKSTILNE INDUSTRIJE

05 OTPAD OD RAFINIRANJA NAFTE, PROČIŠĆAVANJA PRIRODNOG PLINA I PIROLITIČKE OBRADU UGLJENA

06 OTPAD IZ ANORGANSKIH KEMIJSKIH PROCESA

07 OTPAD IZ ORGANSKIH KEMIJSKIH PROCESA

08 OTPAD OD PROIZVODNJE, FORMULACIJE, DOBAVE I UPORABE PREVLAKA (BOJE, LAKOVI I STAKLASTI EMAJLI), LJEPILO, SREDSTAVA ZA BRTVLJENJE I TISKARSKIH TINTA

09 OTPAD IZ FOTOGRAFSKE INDUSTRIJE

10 OTPAD IZ TERMIČKIH PROCESA

11 OTPAD OD KEMIJSKE POVRŠINSKE OBRADU I PREVLAČENJA METALA I DRUGIH MATERIJALA; HIDROMETALURGIJE OBOJENIH METALA

12 OTPAD OD MEHANIČKOG OBLIKOVANJA TE FIZIKALNE I MEHANIČKE POVRŠINSKE OBRADU METALA I PLASTIKE

13 OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19)

14 OTPAD OD ORGANSKIH OTAPALA, RASHLADNIH I POTISNIH TVARI (osim 07 i 08)

15 OTPADNA AMBALAŽA; APSORBENSI, TKANINE ZA BRISANJE, FILTARSKI MATERIJALI I ZAŠTITNA ODJEĆA KOJA NIJE SPECIFICIRANA NA DRUGI NAČIN

16 OTPAD KOJI NIJE DRUGDJE SPECIFICIRAN U KATALOGU

17 GRAĐEVINSKI OTPAD I OTPAD OD RUŠENJA OBJEKATA (UKLJUČUJUĆI ISKOPANU ZEMLJU S ONEČIŠĆENIH LOKACIJA)

18 OTPAD KOJI NASTAJE KOD ZAŠTITE ZDRAVLJA LJUDI I ŽIVOTINJA I/ILI SRODNIH ISTRAŽIVANJA (osim otpada iz kuhinja i restorana koji ne potječe iz neposredne zdravstvene zaštite)

19 OTPAD IZ GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA IZVAN MJESTA NASTANKA I PRIPREMU PITKE VODE I VODE ZA INDUSTRIJSKU UPORABU

20 KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ KUĆANSTAVA I SLIČNI OTPAD IZ USTANOVA I TRGOVINSKIH I PROIZVODNIH DJELATNOSTI) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJENE SASTOJKE KOMUNALNOG OTPADA

Kako se deklarira građevni otpad?

17 01 01 beton
17 01 02 cigle
17 01 03 crijep/pločice i keramika
17 01 07 mješavine betona, cigle, crijepa...

17 02 01 drvo
17 02 02 staklo
17 02 03 plastika

17 04 01 Cu, bronca, mjed
17 04 02 Al
17 04 03 Pb
17 04 04 Zn
17 04 05 Fe i čelik
itd.

Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest, NN 69/16

- (čl.13.) **Posjednik građevnog otpada dužan je**, najkasnije do odvoza otpadnog materijala s gradilišta odnosno do završetka radova na gradilištu:
 1. **izdvojiti od otpada tvari, materijale i građevne proizvode**, osim materijala za nasipavanje, za koje je očigledno da se **moгу ponovno koristiti za istu svrhu** odnosno za namjeravanu uporabu **za koju su proizvedeni i to bez postupka oporabe**, što uključuje i postupak pripreme za ponovnu uporabu,
 2. **proglasiti otpadom:**
 - **materijal iz iskopa** koji je nastao prilikom građenja građevine i **koji se** sukladno dokumentima projekta građenja, izrađenim sukladno propisima koji uređuju gradnju, **ne ugrađuje u tu građevinu** i koji ne predstavlja mineralnu sirovinu sukladno posebnim propisima koji uređuju rudarstvo,
 - **materijal koji je nastao građenjem, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevine, osim materijala koji se koristi za građevinske svrhe na tom gradilištu**, kad se isti izdvoji od građevine odnosno **kad prestane biti građevina koju se gradi, održava, rekonstruira odnosno uklanja.**

Izdvojiti radi ponovne uporabe

Proglasiti odpadom i predati na uporabu

Što s ostalim otpadom?

- **Zabranjeno je odbacivanje otpada u okoliš**, (ZOGO, čl. 11., st. 1.)
- **Zabranjeno je spaljivanje otpada u okolišu**, (ZOGO, čl. 11., st. 2.)
- **Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se olakšala ili unaprijedila uporaba otpada** ako je to izvedivo i opravdano u tehničkom i ekonomskom smislu i u smislu zaštite okoliša i ne smije se miješati s drugim otpadom ili drugim materijalom različitih svojstava. (ZOGO, čl. 11., st. 6.)

Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest, NN 69/16

- **izdvojiti od drugog otpada i materijala koji nije otpad te odvojeno skladištiti:**
 - sve količine opasnog otpada te
 - neopasni otpad koji čini najmanje 80 % mase svog otpada nastalog na određenom gradilištu

- **Skladištenje građevnog otpada na gradilištu prema definiranim pravilima**

Pravilnik o gospodarenju otpadom, NN 81/20

- **Neopasni građevni otpad i neopasni otpad od rušenja građevine određen grupom 17 Kataloga otpada može se na gradilištu na kojem je taj otpad nastao skladištiti na zemljanoj podlozi u rasutom stanju**

(čl. 12., st. 2.)

→ predaja ovlaštenim osobama

Samostalna obrada vlastitog otpada

djelatnosti oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada

Dozvola za gospodarenje otpadom

- Opasni otpad – MZOE
- Neopasno otpad – mjesno nadležno upravno tijelo

ukidanje statusa otpada

ZOGO, NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19
Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada, NN 117/14

Upis u očevidnik oporabe otpada za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom (R5)

- **Oporaba (anorganskog) otpada u gradnji**
- Oporaba otpadnog asfalta za proizvodnju asfalta na asfaltnoj bazi
- **Nasipavanje otpada**

- MZOE

Pravilnik o gospodarenju otpadom, NN 81/20

NOVO! Na snazi od 23.07.2020.

Prijevoz otpada

- upis u **Očevidnik prijevoznika otpada (MZOE)**
- **1x godišnje potvrditi namjeru obavljanja djelatnosti prijevoza otpada** (Obrazac: Status obavljanja djelatnosti prijevoza otpada)
- **za prijevoz vlastitog proizvodnog otpada** pravna ili fizička osoba-obrtnik **ne podliježe obvezi upisa u Očevidnik** prijevoznika otpada (osim ako se ne bavi djelatnošću gospodarenja otpadom)

Evidentiranje podataka

→ **Sljedivost od proizvodnje do obrade!**

- **Prateći list (PL-O)**

Obrazac PL-O

PRATEĆI LIST ZA OTPAD

DIO A – PODACI O OTPADU		BROJ PL-O:	
KLJUČNI BROJ	<input type="text"/>	KOLIČINA OTPADA U POŠILJICI:	kg m ³ NAČIN:
FIZIKALNO SVOJSTVO:	KOMUNALNI ☐ PROIZVODNI ☐	OPASNI ☐ NEOPASNI ☐	H OZNAKE:
OPIS OTPADA:	POŠILJKA JE NAMIJENJENA ZA:		
PAKIRANJE OTPADA: rasuto ☐ posuda ☐ kanta ☐ kanietar ☐ kontejner ☐ bačva ☐ kutija ☐ vreća ☐ ostalo ☐ BROJ PAKIRANJA POŠILJKE:			
PORIEKLO KOMUNALNOG OTPADA:			
DIO B – PODACI O OSOBI KOJA PREDAJE OTPAD			
NAZIV OSOBE:	DATUM PHEDAJE POŠILJKE:		
OIB/MBO/B.P.:	ADRESA POLAZIŠTA:		
SJEDIŠTE/ADRESA:	ODGOVORNA OSOBA: _____ M.P.		
NKD RAZRED (2007):	PRIJEVOZNIK PREUZEĆ: _____		
KONTAKT OSOBA:			
KONTAKT PODACI:			
DIO C – PODACI O TVRTKI/OBRU KOJA PREUZIMA OTPAD			
NAZIV TVRTKE/OBRTA:	DATUM PREUZIMANJA POŠILJKE:		
OIB/MBO:	ADRESA ODREDIŠTA:		
SJEDIŠTE/ADRESA:	ODGOVORNA OSOBA: _____ M.P.		
OVLAST ZA PREUZIMANJE OTPADA U POSJED:	PRIJEVOZNIK PREDAO: _____		
KONTAKT OSOBA:			
KONTAKT PODACI:			
DIO D – PODACI O PRIJEVOZNIKU OTPADA			
NAZIV TVRTKE/OBRTA:	NAČIN PRIJEVOZA:		
OIB/MBO:	REGISTARSKA OZNAKA:		
SJEDIŠTE/ADRESA:			
BROJ UPISA U OČEVIDNIK PRIJEVOZNIKA: PRV-:			
KONTAKT OSOBA:			
KONTAKT PODACI:			
NAPOMENA:			

Narodne novine d.d., Zagreb – (13) 011658
Oznaka za narudžbu: UT-624

3 850157 178933

- **Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (ONTO)**

Tvrтка:		Lokacija:		Godina:		
Sjedište:				Datum otvaranja:		
Odgovorna osoba:		Ključni broj otpada:		Datum zatvaranja:		
PODACI O TIJEKU OTPADA						
BR.	DATUM	ULAZ (kg)	IZLAZ (kg)	NAČIN	STANJE (kg)	Napomena

Gradilište:

ONTO za lokaciju gradilišta **dužan je voditi glavni izvođač radova** na tom gradilištu, osim ako je ugovorom glavnog izvođača radova i:

- investitora, investitor određen kao osoba koja je dužna voditi očevidnik ili
- drugog izvođača radova na tom gradilištu drugi izvođač radova određen kao osoba koje je dužna voditi očevidnik

- **Očevidnik o nastanku i tijeku otpada prijevoznika otpada (ONTO-P)**

Tvrtka:				Godina:			
Sjedište:				Ključni broj otpada:			
Odgovorna osoba:							
PODACI O TIJEKU OTPADA							
BR.	OZNAKA POŠILJKE	KOLIČINA OTPADA	DATUM PREUZIMANJA	POLAZIŠTE	DATUM PREDAJE	ODREDIŠTE	Napomena

Izvještavanje i imenovanja

Prijava u Registar onečišćivača okoliša (ROO)

<http://roo.azo.hr/index.html>

Obveznik dostave podataka:

- operater i odgovorna osoba organizacijske jedinice koja **obavlja djelatnosti** iz Priloga 1. ovoga Pravilnika **uslijed kojih dolazi do** ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u okoliš iz Priloga 2. ovoga Pravilnika **i/ili nastanka odnosno gospodarenja otpadom**

Obaveza prijave u ROO:

≥ 0,5 t/god opasnog otpada

≥ 20 t/god neopasnog otpada

➤ do **31.03.** tekuće godine za prethodnu godinu

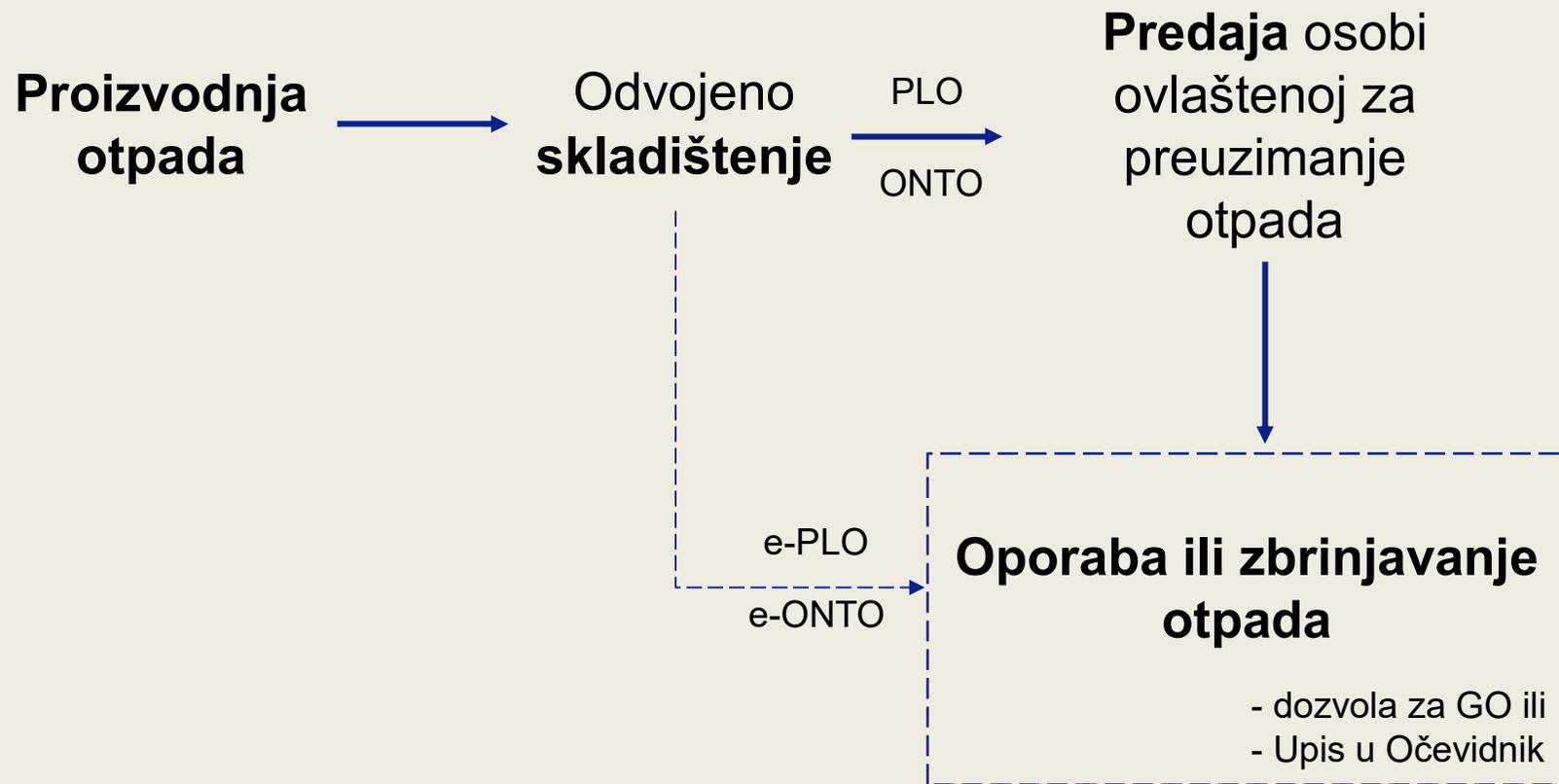

- **Proizvođač otpada:**
 - > 50 zaposlenika**
- ✓ Imenovati **povjerenika za otpad**
- ✓ Imenovati **zamjenika povjerenika za otpad**
- ✓ Informaciju o imenovanju **dostaviti u MZOE**

Zaključak

- prijava otpada u ROO!
- imenovanje Povjerenika za otpad

Zahvaljujem na pažnji!

